

החלטת ועדת האתיקה

בעניין קובלנות של חה"כ יהודה גליק נגד חה"כ ישראל אייכלר וחה"כ יצחק כהן

מיום י"ג בתמוז התשע"ו-19 ביולי 2016

1. ועדת האתיקה דנה בשתי קובלנות שהגיש חה"כ יהודה גליק בקשר לדברים שאמרו נגדו חה"כ ישראל אייכלר וחה"כ יצחק כהן, סגן שר האוצר.

2. **הקובלנה נגד חה"כ אייכלר**

לפי הקובלנה, ביום 6 ביוני 2016 הטיח חה"כ אייכלר בחה"כ גליק, בישיבה שהתקיימה בחדרו של יו"ר ועדת הפנים ובנוכחות כעשרה חברי כנסת, כי הוא "רוצח" ו"שופך דם". עוד הוסיף הקובל כי יומיים לאחר מכן ניגש אליו חה"כ אייכלר במליאה ואמר לו "אני הכרזתי עליך ג'יהאד".

בתגובתו לוועדה ציין חה"כ אייכלר כי לדעתו חה"כ גליק "הוא אחד הגורמים לשפיכות הדמים בשנה האחרונה בעיר העתיקה, עקב עלייתו להר הבית והתגרותו במוסלמים". חה"כ אייכלר ציין כי בישיבה אצל יו"ר ועדת הפנים שעסקה בחוק המקוואות מחה בפני חה"כ גליק "על הצטרפותו למלחמת הרפורמים נגד החרדים ועל שהסית אותם, כמו שהוא מסית את המוסלמים בהר הבית נגד היהודים וגורם לשפיכות דמים". חה"כ אייכלר הוסיף כי בשום שלב לא הכריז על "ג'יהאד" על ח"כ כלשהו, וכי לא השתמש במילה "רוצח".

3. **הקובלנה נגד חה"כ יצחק כהן, סגן שר האוצר**

לפי הקובלנה, חה"כ כהן אמר בגלי-צה"ל "כל האינתיפאדה האחרונה קרויה על שמו של יהודה גליק. הוא התחיל את האינתיפאדה הזאת." בהמשך אותו יום, לפי הקובלנה, חזר חה"כ כהן על הדברים ברדיו קול חי ואף כינה את חה"כ גליק "הזוי".

חה"כ כהן השיב לוועדה כי "כל שאמרתי, אמת אמרתי, וזה בכלל מסגרת חופש הביטוי של כל אדם ולבטח של חה"כ".

חה"כ כהן הוסיף כי קיים איסור הלכתי גורף לעלייה להר הבית, וכי "ישנה רגישות נוספת בכך שעליה להר הבית מתפרשת כהתרסה ועיני העולם כולו נשואים למתרחש בהר."

חה"כ כהן כתב עוד כי עליית חה"כ גליק להר הבית "אינה לשם מצווה או צרכים דתיים אלא כדי "להוכיח" שהר הבית בידינו. האם חה"כ גליק בדק מה אנו מקריבים כעם על מזבח רצון ההוכחה שלו? כזכור מר גליק עצמו שילם כמעט בחייו על פעולותיו [אגב, התפללנו לרפואתו ושמחנו בהחלמתו]."

4. החלטת הוועדה

מרבית הקובלנות שהגיעו לשולחנה של ועדת האתיקה בכנסת הנוכחית עסקו בהתבטאויות של חברי הכנסת. רובן ככולן של הקובלנות הללו נדחו, לאור עמדתה העקבית של הוועדה בנוגע לחופש הביטוי הרחב המוקנה לחברי הכנסת.

עם זאת החליטה הוועדה להניח על שולחן הכנסת שתי החלטות העוסקות בחופש הביטוי. באחת מהן כתבה כי "בעוד שהוועדה תמשיך להגן על זכותם של חברי הכנסת לחופש ביטוי פוליטי ואידיאולוגי רחב ככל הניתן, היא לא תהיה סובלנית להתבטאויות שיש בהן כדי ניבול פה, השמצה, הכפשה וביזוי של יחידים וציבורים." (החלטה מס' 2/20).

בהחלטה נוספת כתבה הוועדה כי היא "מבקשת לפנות לחברי הכנסת ולבקש מהם שלא להשתמש כלפי עמיתיהם בביטויים כדוגמת "רוצח", "מחבל", "נאצי". האשמות אישיות מסוג זה אינן לגיטימיות, ושימוש בהן יהווה הפרה של כללי האתיקה ואף עלול להוביל להטלת סנקציות משמעותיות כנגד מי שיעשה בהן שימוש." (החלטה מס' 15/20).

במקרה זה מדובר בהתבטאויות המופנות כנגד חבר כנסת בידי עמיתיו, ומאשימות אותו באופן אישי בהאשמות קשות ביותר. הוועדה סבורה כי מדובר בהתבטאויות לא לגיטימיות, והגם שהחליטה הפעם שלא לנקוט בסנקציה, היא פונה לחברי הכנסת הנקבלים וליתר חברי הכנסת בדרישה לחדול מלכנות את עמיתם "רוצח", "שופך דם" וכינויים דומים, גם אם הם חולקים על עמדותיו מכל וכל. כינויים שכאלה חורגים לדעת הוועדה מחופש הביטוי הפוליטי ועלולים אף לעודד פגיעה בחברי הכנסת, ולכן "חכמים היזהרו בדבריכם".